

Wędrowiec Świętokrzyski

Miesięcznik Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach • nr 1 • wrzesień 2006 • czasopismo bezpłatne

Temat miesiąca

Potrzebuję rodziców od zaraz

Jak załatwić sprawę w urzędzie

Nowe przepisy paszportowe

Zawsze widoczny, zawsze bezpieczny

Dla bezpieczeństwa dzieci

Szanowni Państwo,

Oddajemy do rąk Czytelników pierwszy numer „Wędrowca Świętokrzyskiego”, miesięcznika wydawanego przez Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach. Czasopismo powstało z myślą o mieszkańcach województwa świętokrzyskiego i naszym zamiarem jest, aby dotarło ono do wszystkich gmin regionu.

Chcemy przybliżyć Czytelnikom pracę administracji rządowej, próbować odpowiedzieć na najbardziej nurtujące Państwa pytania. Dlatego też nasze pismo, oprócz danych o bieżących działaniach wojewody, wicewojewody i urzędu wojewódzkiego, zawierać będzie porady dotyczące sposobów załatwiania urzędowych spraw, informacje o zmianach przepisów prawnych, unijnych funduszach.

Będziemy informować o najważniejszych wydarzeniach w regionie, publikować teksty i fotografie prezentujące najciekawsze zakątki województwa, fotofelietony, artykuły o muzyce i filmie. Dołożymy wszelkich starań, aby nasze informacje były zawsze aktualne i rzetelne.

Zachęcam do współredagowania „Wędrowca Świętokrzyskiego”, cenne będą dla nas wszelkie Państwa uwagi i sugestie. Chcemy, aby nasze pismo w pełni zaspokajało oczekiwania Czytelników.

Grzegorz Banaś

Wojewoda Świętokrzyski

W numerze

Przegląd wydarzeń	3
Co? Gdzie? Kiedy?	4
Potrzebuję rodziców od zaraz	4
Nowe przepisy paszportowe	6
Angielski dla pierwszaków	6
Budujemy dom dla rolników	7
Czyste serca	7
Korzystny algorytm	8
Krowie trojaczki	8
Dla bezpieczeństwa dzieci	9
Bezpłatne kursy	9
„Świętokrzyskie jakie cudne”	10
Tarczek	10
Warto przeczytać	11
Moje wyprawy z obiektywem	11
Na grzyby!	12
Przepisy kulinarne	12

KONKURS DLA CZYTELNIKÓW!

W którym roku oddano do użytku obecny budynek urzędu wojewódzkiego w Kielcach?

Na odpowiedzi czekamy do 15 września 2006 roku, na kartach pocztowych (przysłanych na adres Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego) lub pocztą elektroniczną: anna.zmudzinska-salwa@kielce.uw.gov.pl (prosimy o podanie imienia i nazwiska oraz telefonu kontaktowego).

Wśród czytelników, którzy udzielą prawidłowych odpowiedzi, rozlosujemy nagrody.

Wydawca:

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
www.kielce.uw.gov.pl
tel. (41) 344 29 56, fax: (41) 344 48 32
e-mail: wojewoda@kielce.uw.gov.pl

Miesięcznik redaguje Biuro Prasowe Wojewody
tel. (41) 342 12 44 (Anna Żmudzińska-Salwa
– rzecznik prasowy wojewody)
e-mail: anna.zmudzinska-salwa@kielce.uw.gov.pl

Skład i łamanie: Studio Full Scan, tel. (41) 344 37 77
Zdjęcie na okładce: Marcin Stelmach – praca nagrodzona w konkursie wojewody „Święty Krzyż – miejsce mistyczne”

Przegląd wydarzeń

Rocznica rozbicia więzienia

6 sierpnia odbyły się, z udziałem wojewody Grzegorza Banaś, uroczystości 61 rocznicy rozbicia więzienia w Kielcach. Gościem obchodów był gen. Antoni Heda „Szary”, który dowodził akcją uwolnienia więźniów. Złożono kwiaty pod pamiątkową tablicą na budynku byłego więzienia przy ul. Zamkowej.

W nocy z 4 na 5 sierpnia 1945 r. oddział Armii Krajowej pod dowództwem „Szarego” przeprowadził akcję rozbicia więzienia, w którym UB przetrzymywał żołnierzy Podziemia. Uwolnionych zostało kilkuset więźniów, którym groziło wywiezienie w głąb Związku Radzieckiego. – Dziś to właśnie my odpowiadamy za

losy naszej Ojczyzny i jeśli pragniemy jej służyć i zostać bohaterami naszych czasów, za wszelką cenę musimy czerpać jak najwięcej z postawy Żołnierzy Armii Krajowej sprzed ponad 60 lat – mówił wojewoda Grzegorz Banaś.

Święto Wojska Polskiego

15 sierpnia, w Święto Wojska Polskiego wojewoda Grzegorz Banaś złożył kwiaty pod Pomnikiem Czynu Legionowego w Kielcach. – Symbolika obchodów święta ukazuje dorobek Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Wydobywa z tradycji tego świętowania to, co najbardziej wartościowe, wzbogacając ją o to, co nowoczesne i dziś najbardziej potrzebne – mówił wojewoda. Nawiązał także do słów Marszałka Józefa Piłsudskiego: „Idą czasy, których znamiem będzie wyścig pracy, jak przedtem był wyścig żelaza, jak przedtem był wyścig krwi”. – Jakże prawdziwe są te słowa właśnie dziś, w czasach pokoju – powiedział Grzegorz Banaś. – Teraz bowiem, poprzez pracę i wysiłek, musimy dbać o zapobieganie konfliktom i kryzysom. Święto Wojska Polskiego obchodzone jest w rocznicę Bitwy Warszawskiej, decydującej bitwy wojny polsko-bolszewickiej 1920 roku.

Zbieramy pieniądze na dzwony

Wojewoda Grzegorz Banaś oraz Świętokrzyski Urząd Wojewódzki włączyli się do akcji zbiórki pieniędzy na milenijne dzwony na Świętym Krzyżu, zapoczątkowanej przez Polskie Radio Kielce. Pieniądze zbierane są na dwa dzwony w klasztorze na Świętym Krzyżu. Jeden z nich otrzymał imię „Eugeniusz” – od założyciela zakonu oo. Oblatów, zaś drugi imieniem „Benedykt” nawiązuje do nazwy zakonu Benedyktynów. W sumie na zakup i zamontowanie dzwonów potrzeba 95 tysięcy złotych. Będą one upamiętniać Świętokrzyskie Milenium. Wszystkich ludzi dobrej woli zapraszamy do włączenia się do naszej akcji. Dobrowolne sumy można wpłacać na konto: Misjonarze Oblaci MN. Klasztor Święty Krzyż – dzwony jubileuszowe PKO BP 10102026290000950201286046.

Wicewojewoda na Ukrainie

Wicewojewoda Lech Janiszewski gościł w Winnicy, gdzie wziął udział w uroczystościach obchodów 15. rocznicy odzyskania niepodległości przez Ukrainę. Wicewojewoda odwiedził partnerski dla województwa świętokrzyskiego Obwód Winnicki, z którym współpraca trwa nieprzerwanie od 1958 roku. Od tamtej pory zainicjowano wspólnie wiele projektów kulturalnych i gospodarczych. Podczas uroczystości upamiętniających proklamowanie niepodległości przez Ukrainę, wicewojewoda wygłosił okolicznościowe przemówienie. – Doskonale pamiętam tamte wydarzenia. Polska jako pierwsza uznała niepodległość Ukrainy. Ten fakt dał naszym krajom nowe możliwości współpracy zarówno społecznej, jak i gospodarczej. Dzięki temu możemy się nieustannie rozwijać – mówił Lech Janiszewski.

Co? Gdzie? Kiedy?

XVIII Ogólnopolski Rajd Pieszy „Szlakami kultury, szlakami Cystersów”
15–17 września, Pińczów
Organizator: Świętokrzyskie Zrzeszenie LZS w Kielcach
Informacje: (41) 361 32 72

Rajd im. Stefana Żeromskiego
21–22 września, Góry Świętokrzyskie
Organizator: PTTK w Sandomierzu
Informacje: (15) 832 26 82

VII Rajd Pielgrzymkowy
30 września, Święty Krzyż
Organizator: Oddział PTTK w Kielcach
Informacje: (41) 344 77 43

X Międzynarodowy Festiwal Zabaw, Zabawek i Widowisk
1–8 września, Kielce
Organizator: Muzeum Zabawkarstwa w Kielcach
Informacje: (41) 34 440 78

V Międzynarodowe Targi Wydawnictw Regionalnych
15–17 września, Kielce
Organizator: Świętokrzyskie Towarzystwo Regionalne w Zagnańsku
Informacje: (41) 300 15 58

VI Ogólnopolskie Młodzieżowe Spotkania z Muzyką Dawną „Musica Antiqua – Cantores Scholares”
28 września–1 października, Starachowice
Organizator: MDK
Informacje: (41) 274 31 32

Uroczystości Religijno-Obyczajowe „W dzień św. Tekli ziemniaki będziemy piekli”
24 września, Dębno
Organizator: Urząd Gminy w Rakowie, sołtys wsi Dębno oraz Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Rakowskiej
Informacje: (41) 353 50 18

Sesja – Henryk Sienkiewicz, 160-ta rocznica urodzin pisarza
II dekada września, sala kameralna M-GOK Ożarów
Organizator: Biblioteka Publiczna w Ożarowie, Ożarowskie Stowarzyszenie Kulturalne „Forum”, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Ożarowie
Informacje: (15) 861 10 65

Ogólnopolski Zlot Kabrioletów i Starych Samochodów
15–16 września, Ośrodek Sportowo-Turystyczny „Moto-raj” w Miedzianej Górze
Organizator: Automobilklub Kielecki
Informacje: (41) 361 98 55, 361 98 56

O tym się mówi

Potrzebuję rodziców od zaraz

Co zrobić, gdy własne dzieci dorosną i wyprowadzą się? Gdy dom, mimo kilku psów i kotów, robi się pusty? Można, jak Państwo Anna i Edward Zawieruchowie podzielić się swoją rodziną z tymi, którzy jej nie mają.

Potrzebuję rodziców od zaraz” to hasło rozpoczynającej się w październiku kampanii społecznej. Ma jeden cel – sprawić, by jak najwięcej dzieci zamiast do domów dziecka trafiło do ludzi, którzy zastąpią im rodzinę. Akcja powstała z inicjatywy wojewody świętokrzyskiego Grzegorza Banasia.

Jak dobrze jest przyjść po pracy do domu. Porozmawiać chwilę z dzieckiem, wypić w spokoju herbatę. Odpocząć od zgiełku, obcych ludzi, przed którymi ciągle trzeba udawać kogoś lepszego, niż się jest naprawdę. Paradować w stroju niedbałym, wiedząc, że nikomu to nie przeszkadza. „Mój dom moją twierdzą” brzmi angielskie przysłowie. Ten, kto je wymyślił, nie zrozumiałby ludzi, którzy do swojej twierdzy wpuszczają gromadę dzieciaków wraz z ich problemami przerażającymi niejednego dorosłego. Bo jak zrozumieć, że można o czymś takim marzyć przez pół życia?

Tak wiele dzieci oczekuje na pomoc, że nie można przejść obok tego wyzwania obojętnie. Potrzebna jest tu jednak w pełni świadoma decyzja – mówi Anna Zawierucha, która wraz z mężem od szczęścia lat spełnia największe marzenia dzieci. Na kieleckim Białogonie prowadzi Rodzinny Dom Dziecka.

Anna i Edward Zawieruchowie marzyli od początku, kiedy byli razem o wielkiej rodzinie. Z upływem czasu, gdy się sprawdzili w roli małżonków oraz rodziców czwórki dzieci dojrzało także pragnienie powiększenia własnej rodziny. Szczytem ich marzeń było utworzenie rodzinnego domu dziecka. Ale droga do realizacji była daleka. – Pomyśl na założenie Rodzinnego Domu Dziecka zaświtał nam 9 lat temu. Przez rok bardzo długo rozmawialiśmy przede wszystkim z naszymi już dorosłymi dziećmi. Oczywiście najbliższa rodzina i przyjaciele wspierali nas w pomysle – mówi Anna Zawierucha. Trwało to rok. Pierwszy w domu pojawił się Kuba. Chłopczyk mający zaledwie 4 lata. Po spędzeniu kilku dni u państwa Zawieruchów nie chciał słyszeć o powrocie do Domu Dziecka. I od października 2000 roku Kuba ma prawdziwy dom. Bardzo szybko rodzina się powiększyła o dwie dziewczynki. Ewelinka i Edytka mieszkają z panią Anią i panem Edwardem od listopada 2000 roku. Następnie do rodziny dołączyli Maciek, Ola, Adrian, Diana i Kasia. Dzień u państwa Zawieruchów zaczyna się o 6:30. Pan Edward budzi dzieci, pilnuje czy dobrze umyły

zęby oraz pomaga w ubieraniu i przygotowaniu do szkoły. Natomiast pani domu przygotowuje śniadanie. Od samego poranka w domu jest hucznie i gwaro. Życie rodzinne zaczyna się rozkręcać. Po sytym śniadaniu dzieci wychodzą do szkoły. Około godziny 14 domownicy zaczynają się powoli schodzić. Zazwyczaj jedzą wszyscy razem obiad. Po południu dzieciaki odrabiają lekcje i zajmują się swoimi ulubionymi czynnościami. – Razem malujemy lub śpiewamy. Najbardziej lubimy niedziele, bo wtedy przyjeżdża reszta naszych dzieci. I razem siadamy do obiadu. Zazwyczaj siedzi nas przy stole 14 osób – mówi pani Anna.

Ufamy, że przetrzemy drogę dla innych chętnych do prowadzenia rodzinnych domów dziecka. Potrzeby są ogromne, wciąż przybywa dzieci, które czekają na przyjęcie do rodziny. Również rodzicielstwo zastępcze wymaga wciąż promocji. W naszym rozumieniu, rodzicielstwo zastępcze to misja – mówi Edward Zawierucha. Rodzicielstwo zastępcze nie może być np. jedynie chęcią zaspokojenia własnej potrzeby posiadania dziecka. Nie można też traktować dziecka jako przedłużenia własnych ambicji, wszak często okazać się może, że maluch wcale nie lubi gry na skrzypcach i zawiłości matematyki. W tej działalności nastawić się trzeba na dawanie siebie, bez gwarancji, że otrzyma się jakąkolwiek satysfakcję. Potrzebna jest wielka, rozumna, cierpliwa miłość, którą gotowi będziemy przelać bezwarunkowo i bezterminowo. To służba bliźniemu, odpowiedzialna ale i radosna. Wierzmy, że przyniesie obfity plon – dodał.

Rodzinę państwa Zawieruchów odwiedził wojewoda Grzegorz Banaś

Program akcji

Akcja, z inicjatywy Wojewody Świętokrzyskiego, odbędzie się w dniach 9–15.10.2006. Rozpocznie się happeningiem na ul. Sienkiewicza w Kielcach. Swoim zasięgiem obejmie obszar woj. świętokrzyskiego, co oznacza, że oprócz głównych inicjatorów i realizatorów tego przedsięwzięcia Wojewody Świętokrzyskiego oraz Katolickiego Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego, przeprowadzać ją będą również samorządy powiatowe: buski, opatowski, pińczowski, skarżyski, jędrzejowski, konecki, ostrowiecki, starachowicki, sandomierski, włoszczowski, staszowski oraz gmina Kielce i powiat kielecki.

Akcja ta wpisuje się w ogólnopolską kampanię, która przez cały rok będzie prowadzona przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Celem akcji jest pozyskanie kandydatów do prowadzenia zastępczych form wychowania rodzinnego, takich jak:

- rodziny zastępcze (w tym zawodowe) oraz
- rodzinne domy dziecka.

Formy te w systemie opieki nad dzieckiem i rodziną w naszym kraju stanowią najdoskonalszą formę opieki nad dziećmi pozbawionymi opieki rodziców naturalnych.

Celem akcji jest możliwie najpełniejsze przekazanie informacji o możliwościach i sposobach prowadzenie tego typu opieki, a także zachęcenie społeczności lokalnej do podejmowania roli opiekuna zastępczego.

Patronat nad realizacją zadań informacyjnych objął Wojewoda Świętokrzyski, który sfinansuje publikację materiałów informacyjnych w postaci broszur i plakatów.

Jak załatwić sprawę w urzędzie

Nowe przepisy paszportowe

Od 31 lipca 2006 roku mieszkańcy województwa świętokrzyskiego mogą załatwiać wszystkie sprawy związane z wydaniem paszportu tylko w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach.

Najważniejszym elementem nowych paszportów biometrycznych są zdjęcia. Przepisy wyraźnie określają, jak mają one wyglądać. Wnioskując o paszport należy dołączyć zdjęcia o wymiarach 3,5 na 4,5 cm. Fotografia musi być wykonana nie wcześniej niż w ciągu ostatnich sześciu miesięcy. Robiąc zdjęcie należy zaznaczyć, że trafi ono do paszportu, bowiem fotograficy muszą stosować się do nowych przepisów technicznych fotografii.

Mając dwa zdjęcia należy dołączyć je do wniosku, który trzeba wypełnić na specjalnym druku dostępnym tylko w oddziale paszportowym ŚUW. Za podanie trzeba zapłacić 5 złotych opłaty skarbowej. Trzeba również ponieść opłatę paszportową. Normalna opłata wynosi 140 zł, ulgowa – dla emerytów, rencistów i uczniów – 70 zł. Paszport dla dzieci w wieku do 13 lat kosztuje 30 zł, a osoby powyżej 70 roku życia otrzymają paszport bezpłatnie. Opłata za paszport tymczasowy, wydawany na żądanie rodziców dla dzieci do lat 5, wyniesie 45 zł.

Pod koniec sierpnia zmieniły się także przepisy dotyczące składania wniosków i odbioru paszportów. Teraz należy robić to wyłącznie osobiście, nie ma już możliwości przestania podania pocztą. Przy składaniu wniosku muszą być obecne dzieci, dla których paszport jest wyrabiany. Odebrać mogą go już rodzice. Młodzież powyżej 13 roku życia odbiera paszporty osobiście, w obecności przynajmniej jednego z rodziców. Kolejną nowością jest wydanie paszportu tymczasowego, na 12 miesięcy, dla maluchów poniżej 5 lat. Odbywa się to na wyraźne życzenie rodziców. Taki paszport kosztuje 30 zł.

Od 28 sierpnia nie ma również możliwości wpisania dzieci do paszportu rodziców. Teraz nawet najmłodszy muszą mieć swój własny dokument. Zmianie uległy również terminy ważności paszportów. Dla dzieci poniżej 13 roku życia będzie on wydawany na 5 lat, dla starszych i dorosłych na 10.

Wszystkie sprawy związane z uzyskaniem paszportu należy załatwiać w siedzibie Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego, Kielce, Al. IX Wieków Kielc 3, Oddział Paszportów, budynek C-2, V piętro, tel. (41) 34-214-13, 34-211-20.

Angielski dla pierwszaków

Od września ponad połowa świętokrzyskich pierwszaków będzie uczyć się języka angielskiego. Nasze województwo dostanie na ten cel ponad 800 tysięcy złotych.

W całym regionie świętokrzyskim z rządowego programu, który ma na celu pomoc pierwszacom z mniejszych miejscowości, skorzysta prawie 60 procent szkół podstawowych. – Od września nauka angielskiego rozpocznie się na pewno w 553 klasach pierwszych w całym województwie. W Ministerstwie Edukacji Narodowej na akceptację czeka również nasz kolejny wniosek o objęcie programem następnych 134 klas – poinformował Robert Stawiarz ze Świętokrzyskiego Kuratorium Oświaty. Najlepiej sytuacja przedstawia się w większych miejscowościach. W Kielcach lekcje zostaną sfinansowane aż w 25 placówkach. Niezłe jest też w podkieleckich miejscowościach. W gminie Daleszyce pieniądze na lekcje angielskiego trafią do 13 szkół, a w Morawicy do 9. W czołówce są także Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice, Skarżysko-Kamienna oraz Jędrzejów.

Aby otrzymać dotację ze środków celowych budżetu państwa gminy musiały złożyć odpowiednie wnioski. – Należało do nich dołączyć dokumenty potwierdzające kwalifikacje nauczycieli, zgodne z rozporządzeniem MEN w tej sprawie – mówi Stawiarz. Na 102 gminy z całego województwa świętokrzyskiego zrobiły to 94. Pozostałe uzasadniały, że wprowadzą własny program nauki języka angielskiego dla pierwszaków. Z funduszy rządowych na pewno nie będą korzystać szkoły podstawowe z Buska-Zdroju, Brodów, Bejsców, Chmielnika, Łopuszna, Słupi Koneckiej, Zawichostu i Rudy Malenieckiej. – Gminy zapewniają, że zrobią wszystko, aby dzieci mogły uczyć się angielskiego od pierwszej klasy – zapowiada Stawiarz.

Na nauczanie języka angielskiego w pierwszych klasach województwo świętokrzyskie otrzyma ponad 808 tys. zł. Pieniądze będą przyznawane od września do grudnia tego roku. W ramach programu będą prowadzone 2 lekcje w tygodniu, za każdą szkołą otrzyma 43 zł.

Budujemy dom dla rolników

W drugiej połowie września pensjonariusze Franciszkańskiego Ośrodka Leczenia Uzależnień od Środków psychoaktywnych „San Damiano” z Chęciny będą pomagać przy dokończeniu budowy domu dla rolników w Nowym Skoszynie.

Pensjonariusze będą także pomagać przy dokończeniu budowy boiska. Ma to również aspekt terapeutyczny dla podopiecznych obu placówek. Będą się nawzajem wspierać, jak również uczyć opiekować się ludźmi starszymi i potrzebującymi – mówi Joanna Woźniak, dyrektor Świętokrzyskiego Centrum Monitorowania Ochrony Zdrowia w Kielcach.

Mieszkańcy domu w Nowym Skoszynie zyskają pomoc oraz kontakt z młodymi ludźmi. Do pomocy schronisku zachęcał wojewoda Grzegorz Banaś. Na jego prośbę o wsparcie tej inicjatywy odpowiedzieli świętokrzyscy przedsiębiorcy, lokalne i regionalne media oraz osoby prywatne. Na antenach lokalnych rozgłośni odbyły się aukcje przedmiotów, m.in. znanych artystów. Batuta z autografem Piotra Rubika została sprzedana podczas licytacji w radiu TAK za 80 zł, a piłka z podpisami wszystkich piłkarzy Kolportera Korony Kielce za 120 zł. Podczas Eko Jarmarku za ponad 200 zł sprzedane zostały najpiękniejsze zabawki ekologiczne. Dochód ze wszystkich aukcji przeznaczony został również na ten cel.

Akcja trwa nadal. Patronują jej: rozgłośnia Polskiego Radia Kielce, Oddział Terenowy Telewizji Polskiej S.A w Kielcach, redakcja „Echa Dnia”, Radio „ESKA” oraz Radio „TAK”.

Czyste serca

Szlachetni, bezinteresowni, pełni poświęcenia dla innych – tacy są laureaci tegorocznej nagrody „Czyste Serca”, których nazwiska poznamy w sobotę, 2 września. Nagrody wręczy wojewoda Grzegorz Banaś.

– Mam nadzieję, że przyznane nagrody stanowią bodziec dla nas wszystkich do dalszych inicjatyw i działań podejmowanych na rzecz dzieci i młodzieży, tak aby mogły dorastać w świecie wolnym od uzależnień. Wszystkim nagrodzonym serdecznie gratuluję oraz dziękuję za zaangażowanie i otwarte serca na potrzeby młodego człowieka – mówi Joanna Woźniak, pełnomocnik wojewody ds. rodziny i uzależnień.

Idea przyznawania nagrody zrodziła się pod wpływem propozycji złożonej przez Marka Kotańskiego podczas wizyty w Kielcach, dotyczącej utworzenia Ruchu Czystych Serc. Honoruje ona instytucje, organizacje i osoby, które wyróżniają się w kształtowaniu wolnego od uzależnień stylu życia dzieci i młodzieży w województwie świętokrzyskim. Co-

rocznie otrzymują ją osoby lub instytucje, które najlepiej realizują przesłanie Marka Kotańskiego. Ma ona charakter regionalny i jest przyznawana raz w roku w postaci szklanego serca, jako symbolu Ruchu Czystych Serc. Jej promotorem jest powołany przy wojewodzie świętokrzyskim Zespół do Spraw Rodziny i Uzależnień.

Nagrody będą przyznane w czterech kategoriach: instytucja, organizacje pozarządowe, wydarzenie oraz osoba fizyczna. Wręczone zostaną w sobotę, 2 września w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim. Podczas uroczystości wystąpi Marcin Wróbel, uczeń Państwowej Szkoły Muzycznej klasy V akordeonu im. prof. Jerzego Mądrowskiego, Stypendyści Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej. Zaprezentują się także uczniowie szkoły karate kyokushin.

Z Unią na ty

Korzystny algorytm

Rząd przyjął kryterium podziału unijnych środków. Przeszedł tak zwany pierwszy algorytm, czyli wariant korzystny dla naszego regionu. Zgodnie z nim biedniejsze obszary dostaną większe środki. Województwo świętokrzyskie otrzyma w latach 2007-2013 prawie 730 milionów euro.

Pomoc ta umożliwi budowę podstawowej infrastruktury na terenie całego województwa, sprzyjać będzie stwarzaniu warunków dla zwalczania biedy i bezrobocia. – To wielka szansa rozwoju dla wszystkich mieszkańców naszego województwa – powiedział wojewoda świętokrzyski Grzegorz Banaś. Regionalny Program Operacyjny Województwa

Świętokrzyskiego przewiduje m.in. wsparcie w naszym regionie: rozwoju przedsiębiorczości, innowacji, budowy społeczeństwa informacyjnego, wzrostu jakości infrastruktury społecznej, inwestycji w sport, kulturę i turystykę, tworzenie nowych miejsc pracy, a także współpracę międzyregionalną.

Przeciwko takiemu rozwiązaniu protestowały duże regiony: Śląsk, Małopolska i Wielkopolska. Minister rozwoju regionalnego Grażyna Gęsicka powiedziała, że najwięcej pieniędzy z tych, które dostaniemy od Unii Europejskiej zostanie przeznaczonych na infrastrukturę i środowisko.

Krowie trojaczki

Krowie trojaczki przyszły na świat w czerwcu tego roku we wsi Hucisko w gminie Bodzentyn. Szczęśliwe gospodarstwo należy do państwa Danuty i Andrzeja Jurzyńskich.

To pierwszy taki przypadek w ich hodowli. Krowa ma dwanaście lat. W gospodarstwie jest od dziesięciu. Do tej pory nie miała mnogiej ciąży. 28 czerwca urodziła jałówekę i dwa byki.

– Podejrzałem, że mogą być bliźnięta, bo krowa była gruba, jak nigdy dotąd – mówi właściciel. Gdy zaczął się poród, gospodarz był już pewny, że będą bliźnięta. Nie spodziewał się jednak, że na świat przyjdą trojaczki. Poród przebiegał sprawnie i szybko. Cielęta urodziły się zdrowe. Co najważniejsze, od samego początku nie wymagały dokarmiania ani pomocy. Same garnęły się do ssania i nie sprawiały żadnych kłopotów. Ważyły po około 15 kg każdy. W chwili robienia zdjęcia miały 3 tygodnie i ważyły po około

25 kg. Są bardzo żywotne i przyjazne, zwłaszcza jałóweczka, która garnie się do ludzi.

Trojaczki są ulubieńcami rodziny Jurzyńskich, a zwłaszcza córek Katarzyny i Dominiki. Wszyscy czuwają nad ich prawidłowym żywieniem i zdrowiem. Gospodarz jest w stałym kontakcie z lekarzem weterynarii. Na razie cielętom nie brakuje pokarmu i prawidłowo przybierają na wadze. Na wszelki wypadek, szczęśliwym zbiegiem okoliczności, w gospodarstwie jest druga krowa po wycieleniu, która bez problemu przyjmuje cielęta, gdyby zaszła taka potrzeba.

Krowie trojaczki to nietypowe wydarzenie. Hodowcy, bowiem często narzekają, że mają problemy z zacieleniami i płodnością krów. Krowa Państwa

Jurzyńskich sprawiła się na medal. Być może trojaczki pojawiły się w gospodarstwie po to, by zachęcić gospodarza do powiększenia produkcji i dalszego inwestowania w gospodarstwo.

Państwu Jurzyńskim życzymy kolejnych takich szczęśliwych przypadków. I choć Pan Andrzej wychodzi z założenia: „nie masz – nie smuć się, masz – nie ciesz się”, to z pewnością ma powód do radości. Każdy rolnik chciałby mieć taką krowę, która w ciągu roku rodzi trzy zdrowe cielęta.

Krystyna Wiczorkiewicz

Dla bezpieczeństwa dzieci

Pod hasłem „Zawsze widoczny, zawsze bezpieczny” odbędzie się 14 września kolejna akcja wojewody Grzegorza Banasia. Jej celem jest propagowanie wśród dzieci i młodzieży zasad bezpiecznego poruszania się po drogach.

Impreza zostanie zorganizowana przed budynkiem Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego i jest adresowana do dzieci z terenów wiejskich całego województwa. To one najbardziej narażone są na niebezpieczeństwo wypadku, ponieważ często poruszają się po nieoświetlonych drogach. Na uczestników czeka wiele atrakcji. Policjanci z Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach zorganizują dla dzieci konkursy, będą one mogły również przejechać się na skuterach, maxi skuterach i quadach, a po wyczerpującej zabawie będzie na nich czekać poczęstunek. Podczas imprezy wszystkie dzieci dostaną światełka odblaskowe (opaski, breloczki, płatki śniegu), które będą mogły przypiąć do ubrań lub tornistrów. Wezmą również udział w zajęciach edukacyjnych. Dzięki temu, po-

przez zabawę nauczą się prawidłowych i bezpiecznych zachowań na drodze. – Przyczyny wypadków bywają różne. Nieoczekiwane wtargnięcie na jezdnię, przechodzenie w miejscach niedozwolonych, a także fakt, że dzieci nie zawsze są widoczne dla kierujących pojazdami. Musimy uczyć najmłodszych prawidłowych nawyków, które mogą uchronić je przed wypadkami – podkreśla wojewoda Grzegorz Banaś.

Na koniec zostaną podsumowane dotychczasowe akcje wojewody, które miały na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci na drogach.

W organizowaniu imprezy wojewodzie pomagają Wydział Ruchu drogowego KWP w Kielcach, PZU, Fundacja Vive, ZPW Trzuskawica, Targi Kielce, Chemar S.A., Scan Duo, ŚODR Modliszewice, Piekarnia „Białogon”.

Karty motorowerowe

Bezpłatne kursy

We Włoszczowie odbył się ostatni z cyklu wakacyjnych bezpłatnych kursów na kartę motorowerową dla młodzieży z całego województwa.

Zajęcia zorganizował wojewoda Grzegorz Banaś.

– Jak zwykle kurs cieszył się sporym zainteresowaniem. Młodzi ludzie uczyli się jazdy na motorowerze oraz przepisów ruchu drogowego – relacjonuje Zbigniew Zaława, właściciel Ośrodka Szkolenia Kierowców „Zaława”.

Zajęcia praktyczne poprzedziły lekcje teorii, podczas których uczestnicy korzystali z podręczników przekazanych na ten cel przez wojewodę Grzegorza Banasia. W szkoleniu młodych motorowerzystów pomagali policjanci z Wydziału Ruchu Drogowego oraz instruktorzy szkół jazdy.

Kursanci od razu zdawali egzamin na kartę motorowerową. Wszyscy zaliczyli go bezbłędnie. – Teraz wystarczy, że złożą otrzymane od egzaminatorów zaświadczenie w dyrekcji szkoły i otrzymają karty uprawniające do jazdy na motorowerze – zapewnia Zbigniew Zaława.

Poza Włoszczową, kursy odbyły się także w Kielcach, Skarżysku-Kamiennej, Ostrowcu Świętokrzyskim oraz Końskich. Wzięło w nich udział blisko 500 młodych ludzi.

„Świętokrzyskie jake cudne”

Cykl w którym przedstawiamy wykonawców
naszego regionu

BIELINIANKI to sześć uroczych i sympatycznych dziewcząt śpiewających tradycyjną muzykę ludową regionu świętokrzyskiego.

Anna Kępczyńska-Nyk, Agnieszka Kałuża, Renata Przepióra, Aneta Maruszak, Kamila Kępczyńska, Julita Skrzyniarz, na akordeonie gra Władysław Bąk.

Pierwszy raz wystąpiły wspólnie w 1995 r. na Buskich Spotkaniach z Folklorem i, jak same mówią, to był początek wspaniałej przygody z muzyką, przygody która trwa do dziś.

BIELINIANKI to sześć indywidualności z wyższym wykształceniem – medyczne, muzyczne, prawnicze, politologiczne, znają języki obce, pracują, niektóre mają mężów i dzieci, ale gdy zadzwoni telefon i głos w słuchawce powie o koncercie, to nic się nie liczy.

Ich repertuar to ponad 60 piosenek, ale ciągle szukają nowych, zwykle u starszych osób, które pamiętają dawne piosenki ludowe, ponieważ w większości nie mają one zapisu nutowego.

Każda z dziewcząt jest inna, z różnym zdaniem na wiele tematów, ale w sprawach muzycznych myślą podobnie. Gdy Mieczysław Sala wydał tomik wierszy, jednogłośnie wybrały dwa „Piękno Łysica” i „Skrzypek”, stworzyły melodię i mają własne autorskie piosenki.

Koncerty BIELINIANEK to niezapomniane wrażenia wzrokowo-słuchowe, występują w przepięknych strojach ludowych, świetnie śpiewają, a Kamila będąca nadwornym konferansjerem ciekawie opowiada o historii stroju i piosenek które wykonują.

Miłość dziewcząt do regionu, muzyki, piosenki, powinna owocować w postaci nowych nagrań i płyt, aby sympatycy mogli w każdej chwili BIELINIANEK posłuchać.

Tego życzymy.

Tekst: St. Marek Fijałkowski
Zdjęcie: Piotr Michalski

Poznaj świętokrzyskie zakątki

Tarczek

Tarczek to jedna z najstarszych osad w Górach Świętokrzyskich. Stanowił w średniowieczu ważny ośrodek życia gospodarczego, powstał w miejscu wymiany towarowej („tarzowania”) między ludnością puszczańską a rolniczą w pobliżu innego ośrodka handlowego – Starego Tarczka (obecnie wieś Świętomarz). Przez pewien czas Tarczek był siedzibą kasztelanii, a od wieku XII stanowił ośrodek administracyjny dóbr biskupów krakowskich, który przeniesiono w XIV wieku do założonego nieopodal Bodzentyna.

Najcenniejszym zabytkiem Tarczka jest romański kościół pw. św. Idziego, zbudowany w I połowie XIII wieku. Historycy przypuszczają, że na jego miejscu stała wcześniejsza świątynia, fundowana jeszcze w wieku XI (ponoć przez Władysława Hermana w podzięce za narodziny syna Bolesława). W literaturze za datę powstania pierwotnego kościoła podawany jest rok 1086, co zapewne wiąże się z początkiem kultu św. Idziego w Polsce.

Obecny kościół jest budowlą orientowaną, mury z ciosów piaskowca, jednonawową, z wyodrębnionym prostokątnym prezbiterium. W części zachodniej nawy znajdowała się empora. Mury przeprute są małymi otworami okiennymi, które ze względu na funkcję obronną budowli umieszczono wysoko nad ziemią. Kościół był kilkakrotnie przebudowywany, najpoważniejszych zmian dokonano przy przemurowaniu zachodniej ściany, po zawaleniu się szczytu w XVI wieku.

Do wnętrza świątyni prowadzi późnogotycki portal oraz kruchta, dobudowana w wieku XVII. W ołtarzu głównym znajduje się renesansowy tryptyk (z ok. 1540r.), z centralnym przedstawieniem Chrystusa Zmartwychwstałego oraz scenami Zwiastowania i Trzech Marii po bokach. Ściany zdobią pozostałości późnorennesansowej polichromii. Obok kościoła usytuowana jest drewniana XIX-wieczna dzwonnica oraz rosną pomniki przyrody: trzy 300-letnie lipy oraz 200-letnia topola.

Warto przeczytać

Do przeczytania książki „Kiedy zaczął się czas” autorstwa Johna G. Taylora zachęcił mnie już sam tytuł. Ciekawy wszechświata, jego początków, ogromu i niekończących się zagadek zadałem sobie pytanie: czy czas może w jakiś sposób trwać w punkcie zero? Bo przecież tak musiało być, zanim się zaczął. Podekscytowany usiadłem do studiowania dzieła.

Opląciło się. Do dalszej lektury zachęciły mnie już pierwsze fragmenty publikacji, a przeczytanie całej nie trwało długo. Tak ciekawą i fascynującą książkę czyta się w jeden wieczór. Trzeba liczyć się też z tym, że kilkakrotnie będzie się do niej powracać. Szybko zrozumiałem też intencje autora i tym samym jego uprawnienie do klasyfikacji tak niewyobrażalnej materii, jaką jest wszechświat.

„Kiedy zaczął się czas” jest uwieńczeniem ponad czterdziestoletniej pracy wybitnego naukowca i badacza. Podstawową zaletą książki jest zręczność autora, który z niezwykłą precyzją porusza się po ukrytych zakątkach tego, co ogromne i tajemnicze. Co ważne – nigdy nie błądzi. Swoje poszukiwania genezy wszechświata i sensu jego istnienia uściśla on w czterech pod-

stawowych pytaniach: Jak zaczął się wszechświat? Dlaczego istnieje coś zamiast niczego? Dlaczego jakaś konkretna teoria wszystkiego? Co wiemy o naturze świadomości? Celem książki jest próba odpowiedzi na te pytania zgodnie z duchem nauki. I choć teoria wszystkiego, jak twierdzą niektórzy, znajduje się w zasięgu ręki, to autor świetnie omija ograniczenia, jak i to twierdzenie narzuca. John G. Taylor ukazuje nam cały wszechświat. Ten, który faktycznie jest poza nami i ten, który istnieje w nas. Do nakreślenia swoich teorii posługuje się tak podstawowymi problemami, jak grawitacja i ewolucja życia oraz mózgu, ale też śmiało wybiega w obszary czarnych dziur, czy też kwantowej kreacji wszechświata.

Nie ma się jednak czego obawiać. Książkę, pomimo skomplikowanej i trudnej tematyki, czyta się łatwo. Dla każdego, kto próbuje sobie odpowiedzieć na pytania, które wydawać by się mogło nie mają odpowiedzi, znajdzie tutaj wskazówki, dzięki którym droga do poznania teorii wszechświata nie będzie już tak hermetycznie zamknięta.

Zatem śmiało, bogatszy o nowe kierunki myślowe, mogę polecić tę książkę wszystkim, którzy pragną wybrać się w odyseję po swoim umyśle i tak bardzo związanym z nim wszechświecie.

Grzegorz Banaś
wojewoda świętokrzyski

Moje wyprawy z obiektywem

Fotografowanie pozostaje moim hobby od lat. Zdjęcie to zrobiłem podczas wiosennej wycieczki z przyjacielem – również pasjonatem fotografii z Ostrowca Świętokrzyskiego, Stanisławem Sudnikiem – w rejon zbiornika Chańcza.

Woda to niesamowicie wdzięczny temat do fotografowania, zapewniający bardzo różnorodne efekty i barwy. Tutaj mały, leniwy strumyczek stworzył w porannym słońcu oryginalny układ i barwę wodnego zakątka – gdzieś poniżej zapory, w rejonie starego młyna w Korytnicy. Wystarczyło spojrzeć i nacisnąć migawkę.

Lech Janiszewski
wicewojewoda świętokrzyski

Na grzyby!

Już w pełni zaczął się sezon grzybobrania. Pamiętajmy, że w przypadku jakichkolwiek wątpliwości czy grzyb jest jadalny możemy skorzystać z bezpłatnej konsultacji w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej – poinformowała Elżbieta Socha z Sanepidu.

Po grzyby wybieramy się rano, gdyż w dzień są nagrzane i podatne na zaparzenie. Przed włożeniem do koszy należy je dokładnie oczyścić i obejrzeć. Niektóre z silnie trujących łatwo jest pomylić z jadalnymi. – Jeśli kupujemy grzyby, dla naszego bezpieczeństwa zapytajmy się czy osoba sprzedająca posiada Atest Klasyfikatora Grzybów. Uprawnienia wydają Państwu Wojewódzcy Inspektorzy Sanitarni po odbytych wcześniej kursach – dodaje Elżbieta Socha.

Nigdy nie zbieramy grzybów do plastikowych worków, gdyż ulegają one zaparzeniu.

W wyniku czego powstają nawet w gatunkach jadalnych substancje trujące.

Specjaliści przestrzegają, że grzybów nie powinny jeść dzieci do 7 roku życia oraz osoby starsze i chore.

Przygotowując potrawy z grzybów, zjedzmy je jeszcze tego samego dnia, ponieważ długo przechowywane mogą wydzielać substancje toksyczne dla naszego organizmu.

Przepisy kulinarne

Zalewajka z kurek

1 kg kurek • 25 dag warzyw • 2 łyżki masła • 2 łyżki mąki • sól • pieprz • 1 szkl. soku z kiszzonej kapusty • 2 l wody

Świeże kurki należy bardzo dokładnie umyć, pokroić w paski i uduścić z dodatkiem przypraw i 2 łyżek masła. Nastawić wodę, dodać oczyszczone, umyte i rozdrobnione warzywa i gotować, a gdy warzywa zmiękną, dodać udużone kurki.

Zupę zagęszczamy mąką i masłem. Zasmażkę przed wlaaniem do zupy prowadzamy zimną wodą. Do smaku dodać sól, pieprz, sok z kiszzonej kapusty.

Smak zalewajki powinien być zdecydowanie kwaśkowy. Jako dodatek ziemniaki gotowane, okraszone słoniną lub polane gęstą śmietaną.

Placuszki ryżowe z duszonymi pieczarkami

25 dag ryżu • 0,75 l bulionu z kostki • 25 dag pieczarek • cebula • 2 jajka • 10 dag startego żółtego sera • 2 łyżki posiekanego szczypiorku • olej • sól • pieprz

Ryż opłukać, zalać bulionem, gotować ok. 20 minut, odstawić pod przykryciem na 30 minut. Pie-

czarki posiekać (kilka odłożyć całych), cebulę posiekać, podsmażyć na łyżce oleju, włożyć pieczarki i dusić aż odparuje płyn. Do ryżu dodać jaja, żółty ser, pieczarki z cebulą i szczypiorek. doprawić solą i pieprzem. Odłożone pieczarki pokroić w plastry. Rozgrzać olej, łyżką nałożyć porcje masy, na placzkach rozłożyć plasterki pieczarek. Gdy spody placzków się zarumienią, przewrócić na drugą stronę, dosmażyć na rumiano.

Sałatka z zielonych pomidorów

1 kg zielonych pomidorów • 20 dag cebuli • 2 strąki czerwonej papryki • 4 dag soli
zalewa: litr wody • 15 dag cukru • 2 łyżeczki kwasu cytrynowego
przyprawy do każdego słoika: 2–3 ziarenka pieprzu • 2 ziarenka ziela angielskiego • ewentualnie po ząbku czosnku

Wyrośnięte, lekko zjaśnione pomidory dokładnie umyć, pokroić w plastry o grubości 0,5 cm, a cebule w piórka, posypać solą, przykryć i odstawić na 12 godzin. Paprykę oczyścić, pokroić w krążki.

Przygotować zalewę: zagotować wodę z cukrem i kwasem. Pomidory i cebulę układać w słoikach (nie uciskać!). Wlać tyle zalewy, aby pokryła warzywa, słoje zamknąć i pasteryzować (słoje o pojemności 0,5 l – 25 min, większe 30 min)

